

Julia SHAWOVÁ, Zlo. Věda o temných stránkách lidství, přel. P. Miketová, Praha: Paseka, 2020, 299 s., ISBN 978-80-7637-047-0.

Autorkou této knihy s velmi aktuální tematikou je anglická forenzní psycholožka, jejíž světově populární kniha *Iluze paměti* (Paseka, 2017) byla přeložena také u nás. Problém zla má rozsáhlou tematickou aspektaci, zejména psychologickou, sociologickou, historickou, ale i filosofickou a teologickou. Námi recenzovaná kniha má ryze empirickou psychologickou a psychopatologickou osnovu, ovšem její autorka zastává velmi specifické pojetí zla, odpovídající trendu současného, někdy diskutabilního novodobého humanismu a tímto směrem je také ideologicky zaměřená. Tento neohumanistický trend autorka vyjadřuje již na první stránce svého úvodu: „*Baví mě především bořit základní koncept dobra a zla jakožto opozice bílé a černé, hledat v něm jemné rozdíly a nahlížet na něj vědecky*“. Ten vědecký náhled se autorce vskutku podařil, v její knize lze najít množství vědecko-empirických a nejnovějších nálezů v rámci velmi širokého okruhu (hlavně psychologického a neurovědeckého) o takových „zlých jevech“, jako jsou sadismus, sexuální deviace – hlavně pedofilie, a samozřejmě o sériových vražích a společenských zvrženostech, jako byl např. nacismus (bohužel nic podstatného o bolševismu), o „kultuře znásilnění a terorismu“ a mnoha dalších. Pozoruhodný je zejména „hlad po násilí“, který „*je dnes větší než v minulosti*“ a je bohatě sycen literaturou a zejména filmy. Z věcného hlediska se v této knize tedy dozvíme mnoho o současné společenské patologii.

Avšak co je diskutabilní, je autorčin názor, že pojmy jako vrah, násilník, zloděj, lhář, psychopat, pedofil aj. jsou „nálepky“, které „*přidělujeme ostatním na základě toho, kým podle nás vzhledem ke svému chování musí být. Jediné slovo, které má shrnout něčí osobnost a zároveň ji tím potupit a jež má sdělit ostatním, že tomuhle člověku se nedá věřit. Že je zhoubný. Nebo vlastně vůbec člověkem není, spíš jen [...] Anomálií, se kterou byste neměli soucítit*“. To jsou slova dnešního zhoubného pseudohumanismu, který se tak podobá jiné anomálii v etickém myšlení, hysterickému feminismu, spatřujícímu odporný mužský sexismus i v okolnosti, že všichni apoštolové byli sami muži. Je to jakýsi masochistický pseudohumanismus, který žádá, aby se přizpůsobená většina ještě více přizpůsobovala nepřizpůsobivé menšině, a stará se o to, aby vrahové měli více práv než jejich oběti. To se ovšem neobejde bez falšování fakt, jak je tomu např. u homosexuality, která je považovaná za vrozenou – což je pravda jen částečná, ale přesto vedla k tvrzení, že homosexualita je nemoc, která tím pádem exkulpuje, a činí z ní pouhou alternativu sexuálního života. A tak vyvstal agresivní homosexualismus každoročně veřejně demonstrující svůj duhově barevný styl života. V předmětné knize v pasážích o pedofilii se apel na porozumění a „polidštění“ opakuje, protože i pedofilie má „biologické základy“. Autorka používá pro takové jednostranné tvrzení termín „*děravé tvrzení*“, avšak v daném případě jí nijak nevadí. V pasážích o pedofilii se čtenář dozví mnoho

dosud neznámých okolností o různých druzích pedofilie jakož i o chování pedofilů a o žádoucím apelu na „polidšťující přístup“ k nim; někteří bojují se svými sklony, jiní jim podléhají. Najdeme tu také mnohá zjištění z knihy J. Houtepenové na téma „*jaké to asi je být pedofilem*“; autorka s nimi vedla četné rozhovory, „*vykreslila neveselou realitu pedofilů*“ a došla k závěru, že „*to jsou trpící lidské bytosti*“, které trpí i tím, že „*působí veliké utrpení i jiným*“. S tím lze nepochybně souhlasit, ale jak mají být „polidšťováni“ ti pedofilové – a není jich málo – kteří své oběti vraždí, aby nebyli prozrazeni? A tu naše autorka dochází u pedofilů k tomuto zjištění: „*Pokud takové tendence mají vrozený, genetický základ, který je mimo kontrolu daného jedince, lze je označit za zlé? A jak můžeme pomoci lidem s touto sexuální preferencí?*“ (s. 182n.). Naši autorce posléze, protože redukce pedofilie terapií není příliš úspěšná, připadá „*správné polidšťovat pedohebefily* [druh pedofilie zaměřené na dospívající děti] *a pomáhat jim vypořádat se s jejich pudy, spíš než aby je potlačovali či na jejich základě jednali*“. Autorka tím má zřejmě na mysli, kromě jiných metod, japonskou metodu „terapie“ pomocí pedohebefilní kreslené filmové pornografie.

Je to na fakta velmi bohatá, modernisticky rozhodně sofistikovaná a dobře napsaná, ale jednostranně a příliš „pokrokově“ pojatá kniha.

Milan Nakonečný
(TF JU, nakonecny@tf.jcu.cz)